

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quo tractatur de Ministro Sacramento Pœnitentiæ. Item de Sacramentis
Extrema Unctionis, & Ordinis

Bosco, Jean a

Lovanii, 1672

Concl. I. Minoribus Ordinibus, sicut & primæ Tonsuræ, non est annexa
simpliciter obligatio continentię.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73429)

SECTIO QUINTA

De Continentia sacris Ordinibus annexa.

Duz sunt celeberrimæ obligationes Clericorum, sacris Ordinibus annexæ; Prima, recitandi quotidie horas Canonicas. Secunda, observandi perpetuam continentiam. De illa solet tractari in materia de Oratione sub virtute Religionis, ad quem locum & nos illam remittimus: de hac verò, sicut statim dixi, diffusè hoc loco solet disputari; & quaeritur Primò; quo jure sit annexa, divino, an solo jure Ecclesiastico. Sed antequam resolvo hanc quaestionem, suppono, & erit

CONCLUSIO I.

Minoribus Ordinibus sicut, & primæ Tonsturæ, non est annexa simpliciter obligatio continentia.

Constat ex jure, & praxi. Praxim nemo potest inficari; quippe quotidiana est, etiam in vitis timoratis absque ullo scrupulo, saltem gravioris peccati; immo nullius peccati, quando subest aliqua justa causa mutandi prius propositum, seu redeundi ad statum sæcularem; alioquin apparet aliquibus peccatum veniale levitatis seu incontinentia in bono inchoato.

Hæc autem praxis fundatur in jure, sic quippe scriptum habemus cap. 1. de Clericis conjugatis: Si qui clericorum infra Subdiaconatum acceperint uxores, ipsos ad relinquenda beneficia Ecclesiastica, & retinendas uxores distractione Ecclesiastica compellatis. Ita Alex. 3.

Et plura hujusmodi jura in eodem tit. invenies, in quibus nullo verbo indicatur, illa matrimonia esse illicita; sed dumtaxat, ita conjugatos privandos, seu ipso facto privatos fore beneficiis Ecclesiasticis, si antea habuerint, & imposterum non esse admittendos ad beneficia Ecclesiastica.

Ratio assignatur cap. Quod a te, 3. ibi: Quia cum simul voluptatibus & carnalibus desideriis, ac divinis & Ecclesiasticis obsequiis vacare non valeant &c. Et cap. Diversis, 3. ibi: Cum ergo vir cogitet, quomodo placere possit uxori; & ideo minus qua Dei sunt valeat cogitare &c. Et infra: Presertim cum verum Ecclesiasticorum substantiam per tales soleat deperire.

Cumque hæc rationes locum obtineant,

etiam in matrimonio rato, nondum consummato, minime autem in matrimonio invalido; putamus, per matrimonium invalidum non amitti ipso facto beneficium, sed per matrimonium validum ante consummationem. Sed de his latius tractatur in materia de Beneficiis.

Hoc tantum hic dico; me non videre aliud quod clarum jus, quod ipso facto privet beneficiis; nam jura superius allegata commodè possunt explicari de privatione faciendâ per Episcopum, aut alium Superiorem. Immo videntur sic explicanda; argumento cap. 5. ibi: Nisi forte tu talibus scienter contuleris Ecclesiastica beneficia: quibus eos non per te, sed per Superiorem decernimus spoliosandos.

Ubi Gloss. verb. Spoliandos, interrogat: Sed quis conferet illa beneficia post spoliationem? Credo, quod conferri debeant secundum alios cap. sup. de Elect. Cum in cunctis, in fine, & cap. Nihil est: ut si Canonici consenserunt Episcopo, per Archiepiscopum conferantur, si non consenserunt, per Capitulum conferantur, & hoc in illis beneficiis, in quibus devolvitur potestas à Capitulo ad Episcopum & e converso: in aliis per Archiepiscopum, per quem isti remouentur.

Ergo non sunt ipso jure remoti seu spoliati sed remouendi seu spoliandi; vel si ipso jure spoliati seu remoti, cur Pontifex prohibet, ne per Episcopum, qui beneficia contulit, spoliarentur?

Interim beneficia illa ipso facto vacare docet Gloss. cap. 1. verb. Relinquenda, ubi sic ait: Et merito compellendi sunt, ut ea dimittant, quia vacare intelliguntur ipso jure, & inde quoad factum solum, sive possessionem retorquetur ista compulsio. sic infra de Concess. Preb. literas, &c. Cum nostris, contraria enim facto juri suo renuntiauerunt. arg. Cod. de furo. l. 1. arg. ff. de Tribu. Quod in herede, §. Eligere. sicut quis ipso facto renuntiat privilegio Clericali, seu præ de vita & honest. Cleric. cap. ult. ibi: Mandamus, quatenus si tales tertio a te commoverent, ab hujusmodi non respiciant; sed prætermissis divinis officijs, negotiationibus insisterent supra dictis, cum facto privilegij abjiciant Clericali, in quo minus dum his se implicent, de suis sacralibus statutis & consuetudinibus patriæ subiacent, non defendas eosdem.

Ratio itaque communis sententia est; quia Clericus ducens uxorem, assumit statim incompatibilem cum Ecclesiastico beneficio; & facto ipso renuntiat, ac dimittit, & idcirco tale beneficium, quod ab initio quando accepit non nisi cum tali conditione habuit, ut eam liberè

PPP

Vitam

1. Duz oblie gationes Clerico rum.

2. Probatu Concilii ex praxi.

3. Ratio, ob quam Clerici conjugati privati beneficiis Ecclesiasticis, ex cap. 3. & 5. eod. Sufficit

matrimo nium ra tum, secus invalidum.

4. An ipso facto sint privati beneficia.

cap. 5. de cler. o. m. j. g.

videtur quod annu...
Oppositum docet Gloss. cap. 1. de Cler. con. jug.

Probatur

vitam duceret, quare abrupta conditione, eo ipso deferit beneficium.

Nec privatio imponitur in pœnam, cum is non delinquat sed rem licitam faciat; sed oritur ex defectu conditionis requisitæ ad retinendum beneficium. Ita Averla hic q. 4. sect. 4. §. Quinto

averso.

Specialiter. Sed videtur petere principium; hoc enim queritur, ubi scriptum sit in iure, cælibatum esse talem conditionem, quâ abruptâ ipso factò amittitur beneficium; cum iura dicant, huiusmodi beneficiarium esse spoliandum suo beneficio.

Videtur esse petitio principii.

7. Occurritur objectioni.

Si dixeris cum Gloss. supra: est spoliandus non iure, quod habet ad beneficium; sed solâ possessione: Quæro, ubi jus hoc dicat. Dicit quidem Clericum factò abicere privilegium clericale, si ter admonitus non desistat à negotiationibus: sed est distinctus casus, à quo non videtur valere argumentum ad casum propositum, in quo jus videtur contrarium disponere; non enim dicit, Clericum, qui uxorem ducit, factò dimittere suum beneficium, sed spoliandum seu privandum esse suo beneficio. Quousque ergo non spoliatur, quid vetat ipsum recipere fructus ejus, ut priùs recipiebat, dummodo satisfaciat suo muneri?

Hæc disputationis ergo dixi, non resolutionis; quippe fieri potuit, ut communi interpretatione DD. verba, quæ sonant privationem faciendam, non solùm possessionis, sed etiam juris, significent privationem ipso factò, non quidem possessionis, sed juris.

8. Qualiter peccet qui suscipit minores Ordines sine animo perseverandi.

Qualiter autem peccet, qui suscipit minores Ordines sine animo perseverandi, sed cum animo postmodum ducendi uxorem; ut interea recipiat fructus alicujus beneficii, quibus possit perficere sua studia, aut opulentiores adipisci nuptias, non est hujus loci. Certum est, ipsum decipere Ecclesiam, quæ licet non requirat absolute liberum animum perseverandi in statu clericali, tamen indubiè nollit beneficium conferre, si sciret positivum animum deserendi sine rationabili causa statum clericalem, & ducendi uxorem.

Hanc autem deceptionem judicant DD. communiter notabilem seu gravem, præsertim quando esset beneficium curatum, aut haberet annexum Ordinem sacrum; Aliqui putant levem, quando non haberet talem Ordinem annexum, præsertim si causâ studiorum, vel simili sine honesto id fieret, secus si ut splendide vivat.

9. Item animo fugiendi iudicium seculare.

Decipit etiam Ecclesiam, qui suscipit Tonsum, aut minores Ordines, non ut Deo fidelem cultum præstet, sed ut fugiat seculare iudicium. Unde & ipse peccat, saltem venialiter, ut alibi diximus; immo etiam aliquando mortaliter, quando v. g. illo medio fugeret seculare iudicium, cum gravi & injusto damno tertii.

Itaque tamen Clericus minorum Ordinum absolute possit ducere uxorem, neque obligetur vel ex voto, vel ex præcepto ad majorem continentiam seu castitatem extra conjugium, quàm homines laici seu seculares; si tamen velit esse capax beneficiorum, & clericalem pensionum, ceterisque privilegiis clericatus gaudere; debet penitus ab omni conjugio abstinere.

Alioquin, etiam si unicam & virginem ducat, amittit reliqua privilegia, & jura, præter privilegium canonis, & privilegium fori quoad causas criminales; arg. cap. un. de Cler. coarct. in 6. cujus hic est tenor: Clerici qui cum amicos virginibus contraxerunt, si non sint & vestiti ut rati clericales, privilegium retinent canonis ab his voc. Papa 2. prædesse fore nostro tibi in sacramento Ordinis Clericali. Et cum (iuxta Perseph. titulum) nullus Clericus distringit, aut condempnatur à iudice seculari: Præsertim declaramus id huiusmodi Clericos coniugatos pro commissis ab excessibus vel delictis, in aliis non posse criminari, nec civitates ad iudicium seculares: nec ab offi. secularibus iudicibus eos debere personariter, vel eam familiariter (ne per unam viam concedatur excom. in ceteris autem, vel nisi (id præmittat) habere vel (aliis. &.) vestes deserant clericales: etiam præmissis eos gaudere volumus privilegio clericali.

Addit Concil. Trident. sess. 23. de reformatione cap. 6. tertium conditionem: Nemo in Curia alicuius Ecclesie servitio vel ministerio ab Episcopo putari, eidem Ecclesie serviant vel ministerio.

Ex his patet; Clericum minorum Ordinum nullo præcepto obligari ad deserendum tonuram, aut vestes clericales, si non habent beneficium, neque velit gaudere ceteris privilegiis Clericorum; & ita habet consuetudo, huiusmodi his partibus recepta, & fortè ubique.

Audiamus Villalobos to. 1. Sum. tit. 16. diff. 16. n. 1. ubi docet, iniciatos prius tonsurâ, & minoribus Ordinibus, non peccare tamen, inquit, non gestent coronam pectus, nec habitum clericalem; nisi habeant aliquod pingue beneficium, sicut tenet Sotus in 4. dist. 24. qu. 2. a. 2. & Ledesma 1. p. 5. Sum. de hoc Sacramento cap. 9. conclus. 1. sed non gaudent privilegiis Clericorum. Ratio est, quia isti nihilominus possunt retrocedere ad vivere. Hæc ille.

Et prosequitur: Dixi in Conclus. Nihil habeant pingue beneficium; quia si habeant, dicit Ledesma ubi supra secutus Bannez & Alios, quod peccent mortaliter, nisi gestent pectus coronam & habitum clericalem; quoniam volunt de bonis Ecclesiasticis & obligantur recitandum divinum officium. Ita Villalobos.

Sed nãquid eadem ratio Clericorum minorum Ordinum? Patet manifestè quod non, cum ipsi non possint retrocedere, & morari

Secl. 5. De Contin. sacris Ordin. annexa. Concl. 1. 667

majorum
Ordinum,
Sylvestr.
Cajetani
sententiis.

Igitur saltem veniale peccatum est, si publice non gestent coronam, & habitum clericalem. Immo mortale secundum Sylvestrum verb. Clericus §. 2.

Sed Cajetanus in Sum. verb. Clericorum peccata, postquam enumeravit varia, ad quæ Clerici obligantur ex jure positivo, & inter cetera gestationem coronæ & habitus clericalis; subjungit: Verum horum & hujusmodi transgressio; si temeritas, si contumacia, si contemptus desit, non est peccatum mortale iudicio meo; quantum ex præcepto positivo juris pendet. Quod ideo ad junxi; quia non loquor de peccato, quo res Ecclesiastica male consumuntur; nec de peccato scandali & mali exempli; nec de avaritia, inani gloria, aut luxuria, & similibus mixtis; nec de peccatis, quibus se irregulares reddunt constituti in sacris ex actu prohibito; aut excommunicationem quicumque Clerici incurrerent.

Reddo rationem eorum, quæ dixi; & Primum de spectantibus ad habitum clericalem: nam Clerici non plus arcantur à jure ad habitum clericalem, quam Religiosi ad habitum suæ Religionis; sed Religiosus non arcetur; nisi temere dimittat suum habitum, ut patet; ergo Clericus nisi temere ea, quæ sunt sui habitus, transgrediatur, non est peccatum mortale subiectus. Huc ille Cajet.

Quæ sententia videtur Villalobos supra n. 5. valde probabilis, & quam Clericus possit sequi, quia multum benigna, dummodo aliquo signo profiteatur se Clericum; secus si nullum tale signum deferat, sed potius signa contraria, puta; si deferat enssem aut alia similia, nisi forte pro brevi tempore, aut ex aliqua iusta causa, v. g. ut defendat vitam vel honorem proprium aut proximi.

Alioquin cap. 4. extra de Vita & honestat. Cleric. ait Greg. 9. Si quis ex Clericis (majorum Ordinum) comam relaxaverit, anathema sit; id est, (secundum Gloss. ibi verb. Relaxaverit) Fiat, non enim est excommunicatus ipso iure 30. dist. quasi per totam.

Et cap. Ioannes 7. de Cler. conjug. Innoc. 3. rescribit Episcopo Pictavien. in hæc verba: Mandamus quatenus ipsum super tonsuratione huiusmodi non molestet: dummodo nullum percipiat beneficium Ecclesiasticum, cuius ratione teneatur clericalem deferre tonsuram.

Vide de hac re Constitutionem Sixti 5. Cum sacrosanctam, 92. apud Cherubinum, ubi hic Pontifex præcipit & mandat omnibus & quibuscumque Clericis, non solum in sacris, sed etiam in aliis minoribus Ordinibus constitutis, & clericali tantum Tonsura insignitis; & nedum officia Ecclesiastica quælibet, etiam simplicia, nunc & pro tempore obtinentibus, & in illis, vel ad illa jus habentibus; verum etiam pensiones super quibusvis fructibus, redditibus, aut proventibus quarumvis Patriarchalium;

Metropolitanarum, Cathedralium & altarum quarumcumque Ecclesiarum &c. mandat, inquam, eis, ut tonsuram & vestes clericales deferant, sub pœna privationis beneficiorum, & pensionum ipso facto incurrendæ, ut latius videre poteris in præfata Constitutione.

Quam tamen idem Pontifex declaravit Constitutione immediatè sequente: Pastoralis est cura, non comprehendere Clericos; quorum pensiones, fructus aut prædia vel bona Ecclesiastica, sibi in una vel pluribus vicibus reservata & concessa, summam seu valorem sexaginta ducatorum auri de Camera insimul non excedunt.

Item exceptit aliquos familiares Papæ in quibusdam inferioribus ministeriis, quales sunt à pedibus seu parasfrenariis; mensæ dispositores, aut credentarii, aut dispensatores, & alii his similibus servitiis actu ministrantibus.

Advertant etiam Clerici, an Bulla: Cum sacrosanctam, usu fuerit recepta in locis, in quibus morantur. Et meminerint à DD. communitè excipi omnes illos, qui tam tenue habent beneficium, quod nec ad horas Canonicas recitandas obligentur.

Notant præterea DD. discrimen gravis & levis materiæ delendum esse, cum ex mensura temporis, quæ relinquitur prædentum arbitrio pro ratione personarum & consuetudine locorum; tum etiam ex publicitate & actionibus, in quibus deseritur habitus & tonsura; quia erit res magis gravis ac notabilis, si in majori publicitate, & in sacris actionibus præmittatur.

Caveat ergo Sacerdos celebrare absque clericali tunica & tonsura. Similiter Clericus suscipere Ordinem aliquem majorem, & Episcopus tali Clerico Ordinem conferre. Et ratio est; quia cum hæc res instituta sit ab Ecclesia in peculiare signum Clericorum, ad distinctionem à laicis, & ad reverentiam sacri ministerii, runc gravior est obligatio, quando plùs servari debet talis distinctio; & exerceri talis reverentia.

Nihilominus Sanchez cap. 1. de Ord. dub. 49. n. 10. censet in posteriori casu non fore mortale, sed grave veniale; quia, inquit, materia non est tam gravis. Sic nonnulli juniores Magistri. Hæc ille.

Sed potius (inquit Averfa q. 4. sect. 2. §. Neque verò) nisi aliqua excusatio occurrat, videtur res gravis, & diligenter servatur in praxi. Ita hic Auctor.

Quod servetur in praxi, ego non dubito; quod autem sit res gravis, id est, materiæ peccati mortalis, præter Averfam affirmat Sotus q. dist. 24. cap. 2. à 1. conclus. 2. Gravius enim esset Ordines sacros sine tonsura suscipere, quam post susceptos comam haurire. Non dico, sine prima Tonsura, sed absque ulla capillorum tonsura. Et nihilominus dist. 23. & de Vita & honest. Cleric. multis capitibus Clerici prohibentur

15.
Declaratio
huius
Concl. per
eundem
Pontificem.

16.
Ex quibus
hic delumenda
gravis vel
levis
materia.

An suscipere
Ordinem
sacrum sine
Tonsura &
clericali
tunica sit
peccatum
mortale.

17.
Negat
Sanchez.

Affirmat
Averfa.

& Sotus.

Probatur.

13.
Eam Villalobos
putat
valde
probabilem.

cap. 4. de
vita &c.

cap. 7. de
Cler. Conjug.

14.
Sixtus V.
speciali
Constitutione
præcipit
Clericis
relationem
Tonsuræ
&c.

bentur comam nutrire. Quin verò utrobique Greg. cap. *Si quis*, ait, quòd si quis ex Clericis comam relaxaverit, anathema sit. Intelligitur autem, ut bene ait Gloss. non quòd ipso facto sit excommunicatus; sed quòd si præmonitus inobediens perflexerit, excommunicetur. Hucusque Sotus.

18. Verùm enim verò an nutrire comam post susceptos Ordines sit peccatum mortale, & hoc ipsum disputatur, atque à Cajet. suprâ negatur esse, ante contemptum seu contumaciam: Quoniam, inquit, quiddam sit de rigore juris, æquitatis tamen ratio habet, ut non sit excommunicandus, nisi præmonitus à iudice suo. Tum ne quasi ex improvviso tanta talisque pœna inferatur pro iis, quæ non sunt ex suo genere criminosa: tum propter tantam multitudinem impune solitam hæc transgredi ita ut non pro magno peccato transgressio reputetur, quæ ex suo genere mala non est, sed ex positivo iure excommunicatio enim non nisi pro magno crimine inferenda est. Et propterea non incurrit, iudicio meo, mortale peccatum ante contemptum seu contumaciam.

Et propter hanc rationem (quia scilicet pœnæ graves, graviores & gravissimæ in iure appositæ, exceptis excommunicationibus latæ sententiæ, aut sunt tales, ut sine peccato mortali incurri possint: aut si sine peccato mortali incurri non possunt, exigere videntur monitionem, ut non nisi in contumacem ferantur) extendi iudicium meum ad omnia Clericis prohibita, & dixi quòd si desit temeritas, contemptus & contumacia, non video ex vi præcepti peccatum mortale. Non dubito tamen multa intervenire gravia peccata venialia in huiusmodi transgressionibus ex levibus causis aut passionibus humanis, non curantibus Prælati obviare, & opponere se murum pro iure servando.

Non putes tamen inter gravia computandum, si Clericus beneficiatus aut in Sacris, comam paululum infra aures attingentem portat; quia aliàs quasi derideretur, aut quia sic consuetum est ibi, aut quia habet collum longum, & minus quàm decet apparet, aut propter aliquam aliam, à ratione non alienam, quàmvis insufficientem causam; nullum enim, aut leve in huiusmodi peccatum est, ubi monstrat ille facto, etsi non ad unguem, revereri tamen ac servare iura. Hæcenus Cajetanus.

19. Quæris, quid ego sentiam in hac re? Respondet: Lego novissimè ab Alex. 7. die 24. Septemb. a. 1665. damnatam hanc propositionem, ut minimum tamquam scandalosam: *Frangens jejuniæ Ecclesiæ, ad quod tenetur, non peccat mortaliter, nisi ex contemptu vel inobedientia hoc faciat, puta quia non vult se subicere præcepto.* An autem huic propositioni, multum sit dissimilis propositio Caietani: *Clericus non deserens tonsuram aut habitum clericalem ad quem tenetur,*

non peccat mortaliter, nisi hoc faciat ex temeritate vel contumacia vel contemptu; iudicent alii.

Ego parvum discrimen reperio; quandoquidem hæc res, meo iudicio, tam gravis sit, quàm jejuniæ Ecclesiæ; si ergo hoc jejuniæ potest præcipi sub peccato mortali, & censetur præceptum, secluso contemptu & inobedientia; cur non idem dicemus de ista delatione Tonsuræ & habitus clericalis, quæ à Sixto 5. supra, non solum simpliciter præcipitur, veluti jejuniæ Ecclesiæ; sed etiam sub pœna privationis beneficiorum, officiorum, pensionum, fructuum &c. sine ulla alia monitione, citatione, iudicis decreto, aut ministerio, ipso facto incurrenda?

Omitto Conc. Tridentinum, quod sess. 24. de Refor. c. 6. ita statuit: *Omnes Ecclesiæ persone quantumcumque exemptæ, quæ aut in sacris fuerint, aut dignitates, personatus, officia, & beneficia quacumque Ecclesiastica obtinuerint, quæquam ab Episcopo suo, etiam per edictum publicum, moti fuerint; honestum habitum clericalem, necnon Ordini & dignitati congruentem, & iuxta sui Episcopi ordinationem & mandatum non detulerint, per suspensionem ab Ordinibus ac officio & beneficiis, & fructibus, redditibus, & proventus ipsorum beneficiorum, nec non, si semel correpti, deus in hoc deliquerint; etiam per privationem officiorum & Beneficiorum huiusmodi coerceri possunt & debent: Constitutionem Clement. 5. in Conc. Vannensi editam, quæ incipit: Quoniam & refertur Clement. 1. de vita & honest. Cleric. innovando & ampliatam.*

Putas, quia pro re parvi momenti Ecclesiæ ita foret sollicita? Et tot ederet Clericos ad ipsam observantiam? Si autem res magna est, cur magis requiritur temeritas, contemptus, aut contumacia, ut Clericus peccet mortaliter, in obferendo tonsuram, aut vestes clericales, quæ ut peccet contra præceptum jejunii? Expectabo responsum, seu disparitatem rationis doctoribus.

Interim progrediar ad ea, quæ solent obijci contra principalem Conclusionem, à qua quantum defleximus. Sunt autem Cæc. 24. aliàs 25. Apostolorum sequenti tenoribus: *Qui nupti, qui ad Clerum provecti sunt, præcipimus, ut si voluerint uxores accipiant, sed Lectores & Cantores tantummodo.*

Item cap. *Lectores* 8. dist. 22. (quod de Lectores cum ad annos pubertatis veniunt, cogunt continentiam profiteri. Ergo minoribus Ordinibus annexa est simpliciter obligatio continentia, excepto forte Lectorum.

Respondeo ad Can. Apostolorum; sub nomine Lectorum & Cantorum veniunt ibi, iuxta communem intelligentiam DD. omnes Clerici minorum Ordinum; adeoque potius probet nostram Conclusionem. Scio Vasquezium lib. disp. 249. n. 27. per Lectores & Cantores, esse

lūm intelligere inferiores Lectoribus, quales sunt Olliam, sed sine aliqua probatione; unde non est audiendus.

Atque ut verum esset, quod Vasquez docet; solum indè sequeretur, aliquando aliquibus minoribus Ordinibus, scilicet Acolythatui & Exorcistatui fuisse annexam obligationem continentiae, quod non est contra Conclusionem, quae loquitur de obligatione hodierni temporis.

Fatetur autem Vasquez, postea in Concil. Romano sub Sylvestro can. 8. Subdiaconis tantum, ac proinde cæteris omnibus, in superiori gradu constitutis, prohibitum fuisse, post Ordinationem ad Matrimonium transire. Nul- lum, (inquit Conc.) Subdiaconorum ad nuptias transire precipimus, ne aliquam pravationem (aliàs, aliquam pravationem) sumpserit.

Ad alium Canonem Conc. Carthag. patet responsio ex Gloss. ibi in expositione casus, quæ talis est: Clerici quidam in pubertate 18. an. positi, volebant ad Subdiaconatum non promissa continentia promoveri: quæsitum fuit in Conc. Carthag. quid de hoc fieri deberet: Et responsum fuit, quod isti aut ducant uxores, aut cogantur continentiam profiteri, si volunt Subdiaconi fieri. Sin autem nolint Subdiaconi fieri, sinantur ducere uxores, iuxta can. 27. Apostolorum supra allegatum. Igitur propter hos canones non est recedendum à communi sententia.

Neque excipiendus casus, quo quis minores Ordines suscipere, putans iis annexam esse obligationem continentiae, & ideo habet intentionem se obligandi; tunc enim, dicunt Aliqui, manet obligatus, saltem tamquam ex voto simplicis.

Respondeo; votum ex eo errore pratico profectum, non obligat; quia deest absolutus consensus; & quamvis adfit conditionatus, tamen conditio non purificatur in hoc casu. Patet; quia talis solum voluit vovere sub conditione, si Ecclesia votum requisierit; atqui Ecclesia non requisivit; ergo non purificatur conditio; adeoque prior consensus conditionatus non transit in absolutum, qui tamen essentialiter requiritur ad obligationem voti sive solemnisi, sive simplicis.

Sin autem dixeris; obligationem illam oriri immediatè ex præcepto Ecclesiæ absque voto; contra facit, quod reverà nullum præceptum sit; proinde si quæ est obligatio, ea provenit ex erronea conscientia ordinati, quam tenetur sequi, quamdiu manet invincibilis, immo etiam vincibilis; eà autem deposita, statim evanescit omnis obligatio.

Dixi; Ex errore pratico; quia si solum fuerit error speculativus, id est, si voluit vovere, tametsi ex institutione Ecclesiæ votum non foret annexum, certum est, quod obligetur; sicut ille, qui seclusa omni Ordinatione nuncuparet hoc votum.

Sed dicit aliquis; ratio videtur universalis pro omnibus Ordinibus; quia omnes Ordines sunt peculiare gradus ad cultum Dei, & ministerium Eucharistiæ instituti, & omnes fuerunt immediatè instituti à Christo secundum veram rationem Sacramenti; ergo vel omnibus, vel nullis annectitur obligatio continentiae.

Respondeo; jure divino nullis annectitur, ut patet ex Conclusionem sequenti; ut autem Ecclesia faceret divisionem, sufficiebat quædam differentia ratio, scilicet quod aliqui Ordines propinquius, & alii remotius in ministerio Eucharistiæ deserviant. Quamvis etiam, non obstante hac differentia, potuisset Ecclesia antea annectere; etiam minoribus Ordinibus hanc obligationem.

Nunquid etiam consequenter; id est, nunquid posset Clericos jam ordinatos cum hac libertate, ad continentiam adstringere? Minime; quia est res nimis ardua superans communiter fragilitatem humanam, & ideo à Deo relicta sub consilio.

Unde Conc. Tolet. 2. cap. 1. ita statuit: De iis, quos voluntas parentum à primis infantie annis Clericatus officio mancipavit, statim observandum, ut mox detonsi, vel ministerio Lectorum traditi, in domo Ecclesiæ sub Episcopali presentia à præposito sibi debeant erudiri. At ubi octavam decimum ætatis suæ compleverint annum, coram totius Cleri plebis, conspectu, voluntas eorum de expetendo coniugio ab Episcopo perferatur &c. Quibus autem voluntas propria, interrogationis tempore, desiderium nubendi persuaserit, concessam ab Apostolo licentiam (nubendi) auferre non possumus.

Ergo nec nos auferamus; sed cum Ecclesia Catholica omnibus, initiatis minoribus tantum Ordinibus, concedamus potestatem transeundi ad nuptias, eo semper salvo, ut si nupserint, non debeant gaudere privilegiis Clericorum; saltem aliquibus, juxta superius dicta.

Atque hæc sufficiat delibasse de minoribus Ordinibus. Accedo nunc ad majores Ordines, & resolvo quaestionem in principio Sectionis propositam, ac Dico:

CONCLUSIO II.

Obligatio perpetuæ continentiae non annectitur majoribus seu sacris Ordinibus jure divino.

FRANCISCUS Turrianus in lib. de Sexta, septima & octava Synodis, ac lib. 2. de Dogmaticis verbi Dei characteribus; mordicus defendit, Clericos majoribus Ordinibus initiatos, jure divino continentiae ita teneri, ut etiam conjugibus, matrimonio antea conjunctis; uti non possint sine peccato; quanto magis, ut nequeant matrimonium postea contrahere?

PPP 3

Quæritur

23. Resp. ad 8. d. 11. 9.

24. Quid si aliquis susciperet minores Ordines, putans iis annexam esse conti-

25. Obiectio.

Solvitur.

26. An Ecclesiæ jam initiatos minoribus Ordinibus possit obligare ad continentiam. cap. 1. Conc. Tolet. 2.

27. Sententia Turriani obligacionem continentiae jure divino esse annexam sacris Ordinibus.